

2023

Arbejdsvilkårs
undersøgelse

\$OL
Overlægeforeningen

Del II: Ønsker til pensionstidspunkt

Overlæger ønsker at blive længe i jobbet

Resume: Overlæger ønsker at blive længe i jobbet

53 pct af overlæger, ledende overlæger og cheflæger på sygehusene forventer at gå på pension *efter* de fylder 68 år: 24 procent forventer at gå som 68 eller 69-årig, og hele 29 procent ønsker at blive i jobbet senere end 69 år.

Ud af de 71 procent som gerne vil på pension, *før* de fylder 70, angiver de fleste, at det er for at få mere tid til at dyrke fritidsinteresser (60 pct) og af hensyn til familien (40 pct). Men hele 32 procent angiver, at det skyldes træthed og 29 procent, at det skyldes utilfredsstillende arbejdsforhold.

Folkepensionsalderen er i dag 67 år. Den stiger til 68 år i 2030, 69 år i 2035 og forventes at stige yderligere til 70 år i 2040.

Overlægeforeningen mener

Det kræver lang tid og mange ressourcer at blive en dygtig læge. Samtidig mangler Danmark erfarne speciallæger og overlæger. Derfor er det meget positivt, at lægerne ønsker at blive længe i jobbet.

Tilbagemeldinger fra overlægerne og forskning fra NFA viser, at et godt arbejdsmiljø og fleksibilitet er afgørende for at fastholde seniorerne længere i jobbet. Derfor er gode seniorvilkår et af Overlægeforeningens krav til de kommende overenskomstforhandlinger.

Det er markant, at så mange peger på træthed og utilfredsstillende arbejdsforhold som årsag til, at de gerne vil tidlige på pension end 70 år. Det understreger, at der er behov for at forbedre arbejdsmiljøet generelt og seniorvilkårene i særdeleshed, hvis man ønsker at fastholde overlægerne længere i jobbet

Om undersøgelsen

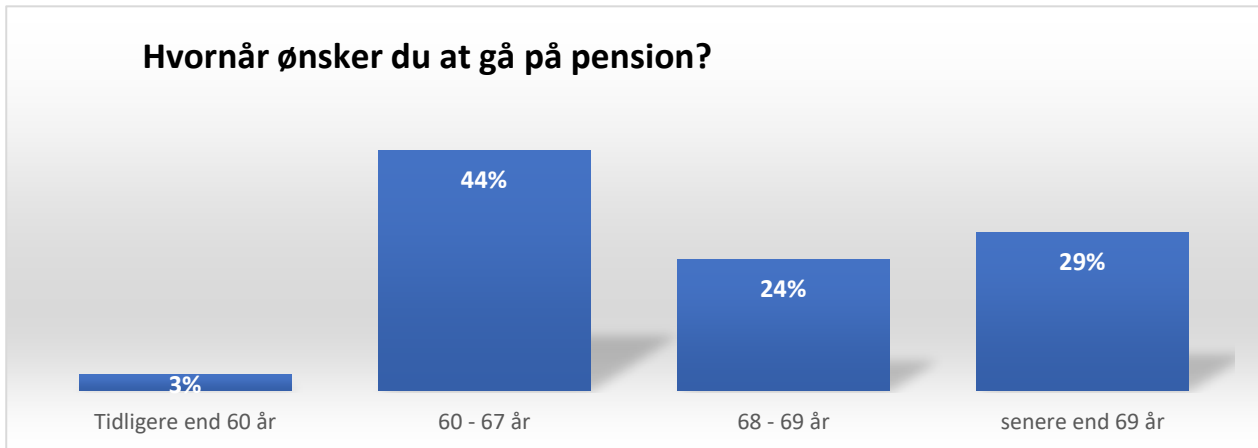
2.593 overlæger svarede i marts og april 2023 på Overlægeforeningens arbejdsvilkårsundersøgelse. Det svarer til 39 procent af de 6.799 læger, som fik spørgeskemaet. 71 pct er ansat på overenskomst for overlæger, mens 22 pct er ledende overlæger 7 pct er cheflæger. Medmindre andet er angivet, omfatter tallene i denne rapport alle tre grupper ansat på offentlige sygehuse.

Alle dataanalyser er foretaget på et anonymiseret datasæt. Overordnet betragtes undersøgelsens besvarelser og konklusioner som meget valide og repræsentative for arbejdsmiljøet blandt Overlægeforeningens medlemmer. Det gælder også tal segmenteret på regioner og specialer. For yderligere information om undersøgelsen – se metodeafsnit sidst i rapporten.

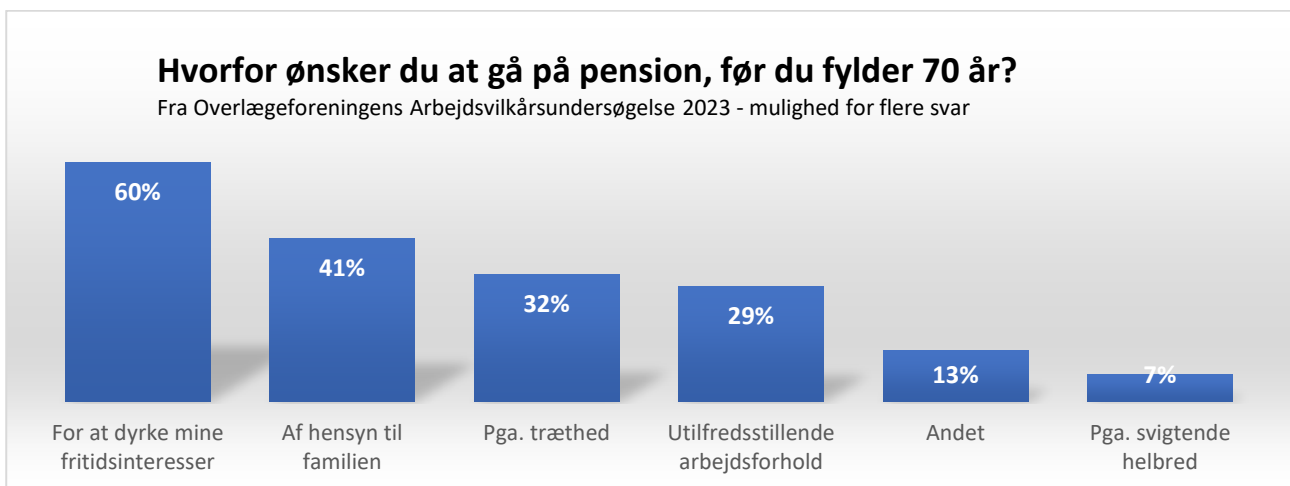
Dette er del et af en række delrapporter om undersøgelsen. Denne del omhandler overlægers ønsker til pensionstidspunkt.

1. Halvdelen af overlægerne ønsker at blive til efter 68 år

I Overlægeforeningens Arbejdsvilkårsundersøgelse fra 2023 svarer 53 procent af alle respondenter, at de forventer at gå på pension efter de fylder 68 år: 24 procent forventer at gå som 68 eller 69-årig og hele 29 procent at blive i jobbet senere end 69 år.

Ud af de 71 procent af overlægerne, som svarer at de gerne vil på pension før de fylder 70 angiver 60 procent, at det er for at få mere tid til at dyrke fritidsinteresser og 40 procent, at det er af hensyn til familien. Men hele 32 procent angiver, at det er på grund af træthed og 29 procent, at det skyldes utilfredsstillende arbejdsforhold, mens 7 procent angiver svigtende helbred som årsag.

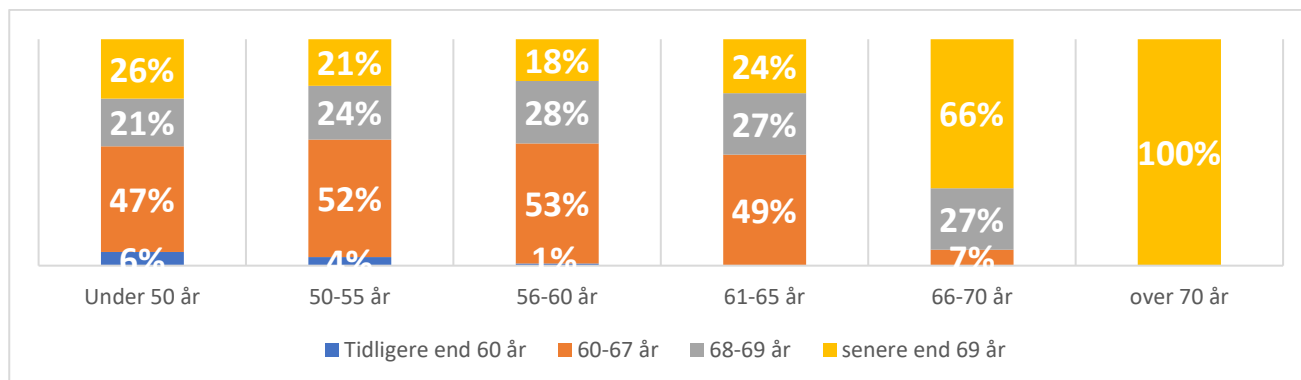
2. Mere om lægernes pensionsønsker

I det følgende er flere detaljer om overlægernes ønsker til pensionsalder, segmenteret på alder, region, speciale og stilling.

Jo yngre – jo tidligere pensionsønsker

Jo yngre overlægerne er, jo tidligere ønsker de at gå på pension. Det er dog ikke overraskende, at 100 procent af de overlæger, som allerede er fyldt 70 år og stadig er ansat tilkendegiver, at de ønsker pension efter 70 år. Men det er bemærkelsesværdigt, at overlæger i 50'erne især ønsker at gå før de fylder 67 år.

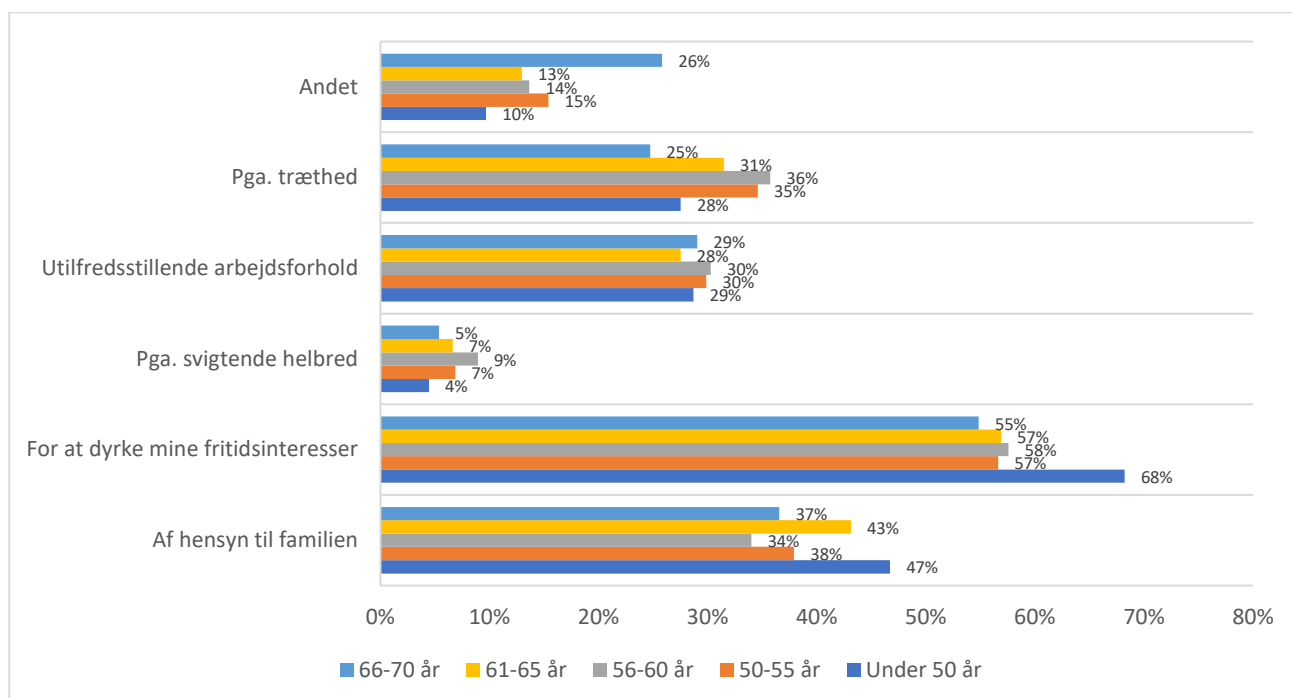
Figur 2.1.: Hvornår ønsker du at gå på pension

Alder og årsager til pensionsønsker

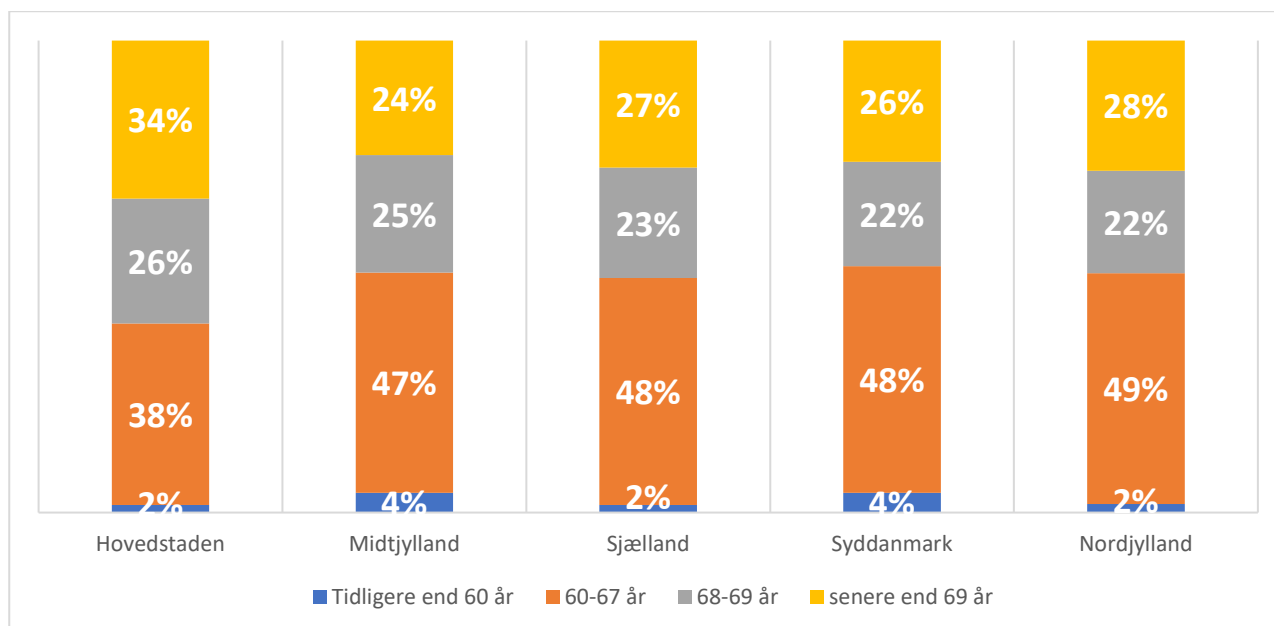
Overlæger under 50 år peger især på ønsket om tid til at dyrke fritidsinteresser og hensyn til familien som årsag til, at de ønsker at gå på pension, før de fylder 70 år. Mest bekymrende er det måske, at det især er overlæger i 50'erne, som peger på træthed som årsag.

Figur: 2.2: Hvorfor ønsker du at gå på pension før du fylder 70 år?

Ønsker til pensionstidspunkt segmenteret på region

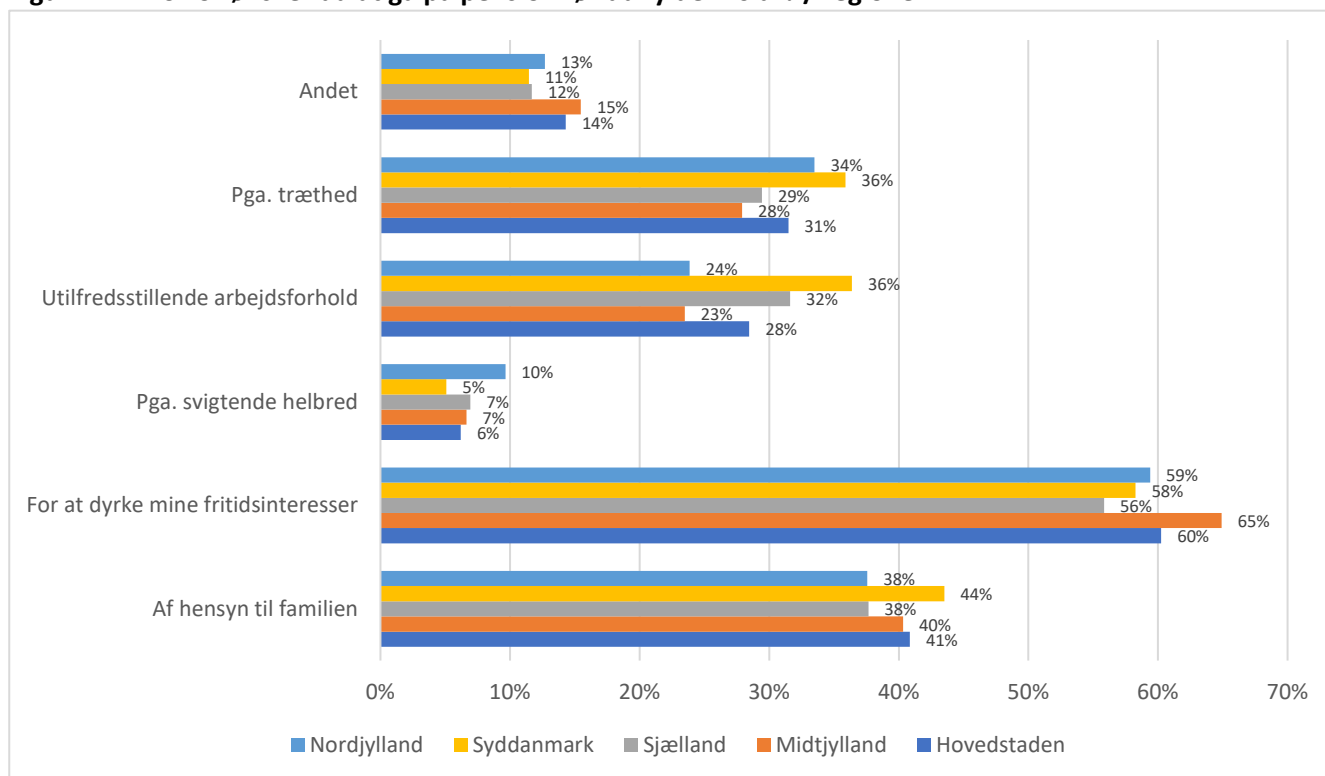
Generelt er der lidt flere overlæger i Region Hovedstaden, som ønsker en senere pensionsalder end i de øvrige regioner.

Årsager til pensionsønsker – segmenteret på region

Flest overlæger i Region Syd peger på træthed og utilfredsstillende arbejdsforhold som årsag til at de ønsker pension før 70 år.

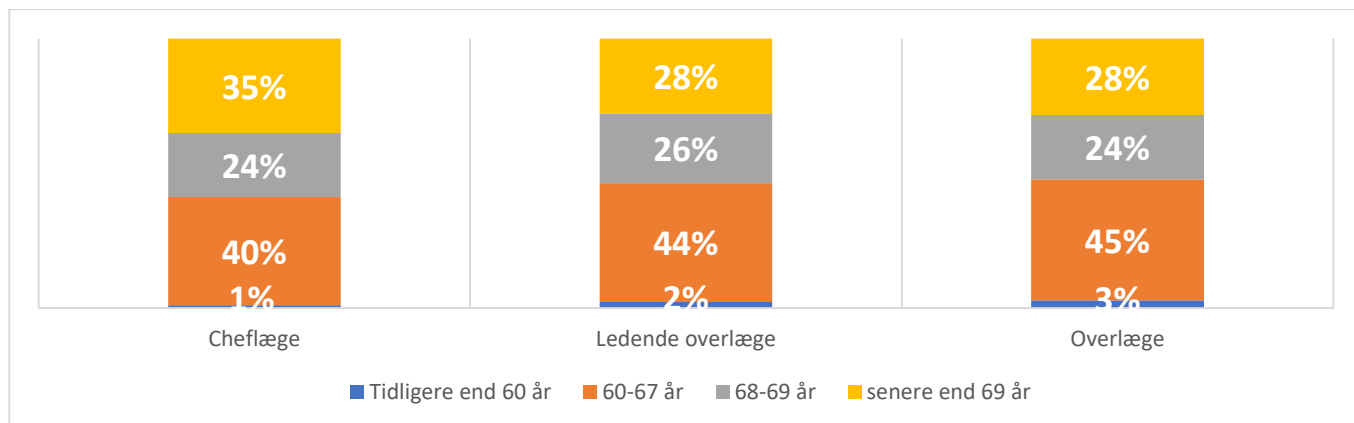
Figur 2.4: Hvorfor ønsker du at gå på pension før du fylder 70 år? / regioner

2.5. Stilling og ønsker til pensionstidspunkt

59 procent af cheflægerne ønsker at gå på pension, efter de er fyldt 68. Det samme gælder 54 pct af de ledende overlæger og 52 pct af overlægerne

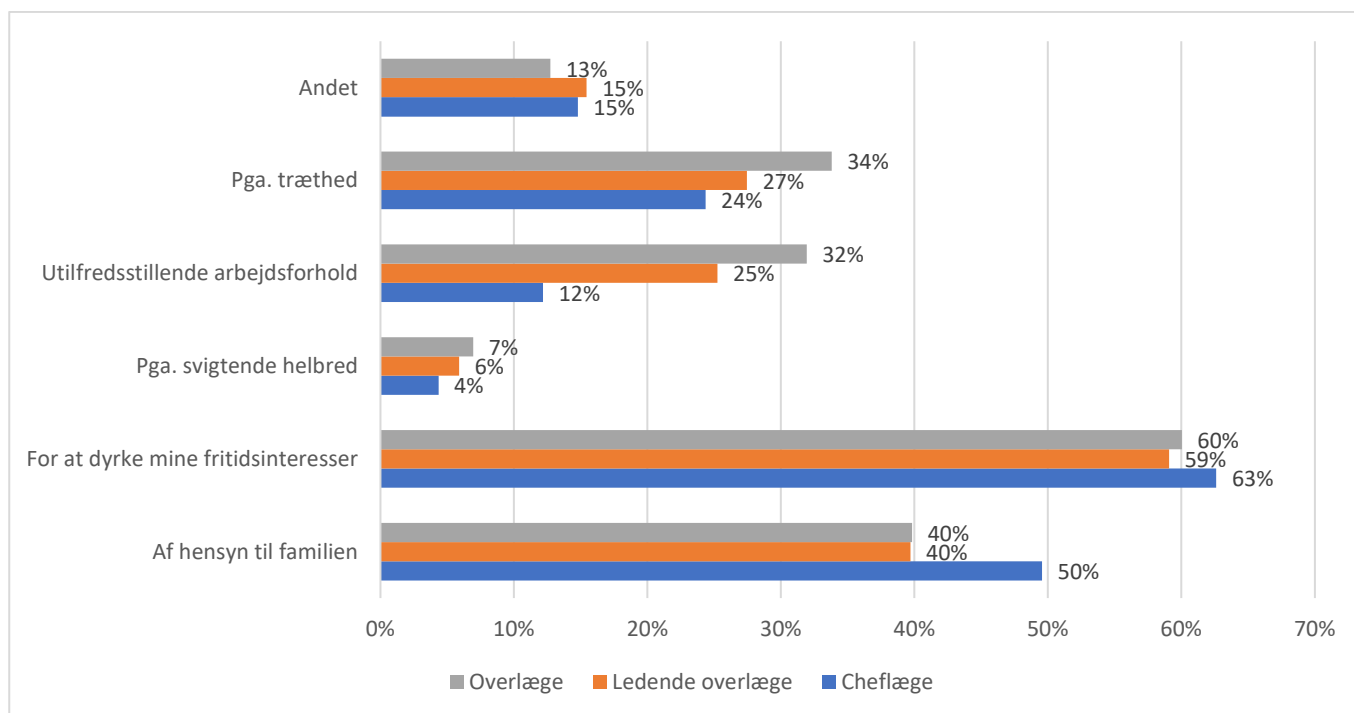
Figur 2.5: Hvornår ønsker du at gå på pension

2.2. Stilling – årsager til pensionsønsker før 70

En større andel af overlæger peger træthed og utilfredsstillende forhold end ledende overlæger og cheflæger, mens en større andel af cheflæger peger på fritidsinteresser og hensyn til familien.

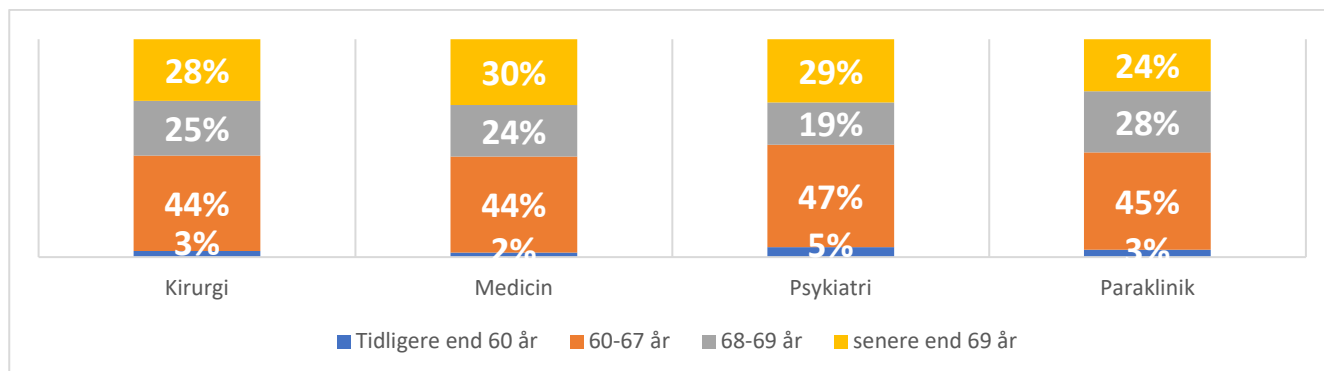
Figur 2.5. Hvorfor ønsker du at gå på pension før du fylder 70 år?

Specialer og ønsker til pensionstidspunkt

Mens knap en tredjedel af overlægerne indenfor medicin (30 pct), psykiatri (29 pct) og kirurgi (28 pct) ønsker at gå på pension senere end 69 år, så gælder det samme ca. en fjerdedel af overlægerne indenfor paraklinik. Her er der imidlertid lidt flere, der ønsker at gå som 68-69 årig.

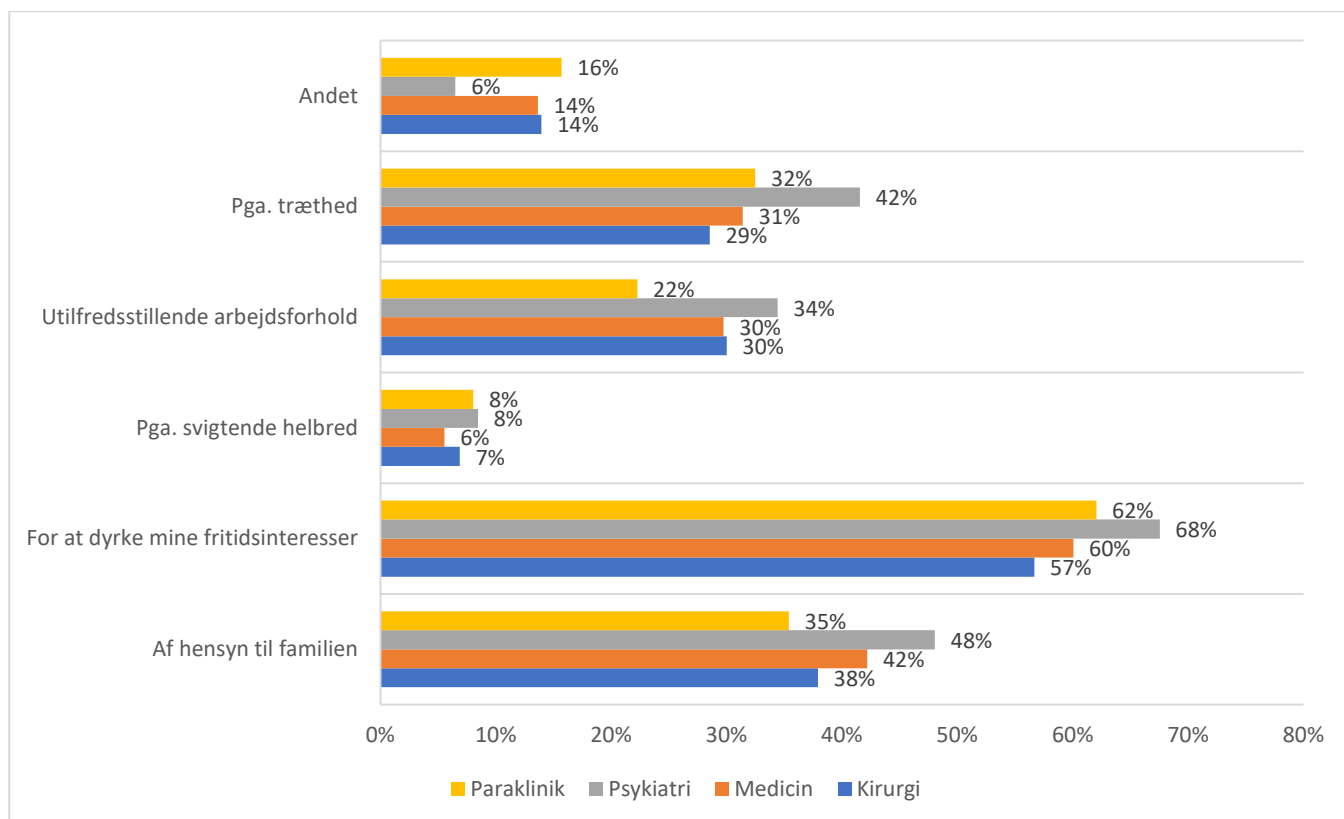
Hvornår ønsker du at gå på pension

Årsager til pensionsønske – specialer

Overlæger inden for psykiatrien forklarer især ønsket om tidlig pension med mulighed for at dyrke interesser (68 pct), hensyn til familien (48 pct), træthed (42 pct) og utilfredsstillende arbejdsforhold (34 pct).

Hvorfor ønsker du at gå på pension før du fylder 70 år?

3. Metode

Overlægeforeningen opfordrede i perioden marts-april 2023 foreningens erhvervsaktive medlemmer med registreret mail i medlemsregistreret og ansat på et offentligt eller privat sygehus i Danmark, til at udfylde et spørgeskema vedrørende arbejdsvilkår. Opfordringen blev rundsendt pr. e-mail med mulighed for at besvare skemaet online til 6.799 medlemmer. Der indkom i alt 2.593 besvarelser (38,7 %), efter op til tre påmindelser. Alle dataanalyser er foretaget på et anonymiseret datasæt.

Der er taget udgangspunkt i besvarelser fra offentlige sygehuse, hvilket udgør 2.552 (98,4 %) af besvarelserne.

I de statistiske tests, anvendes et 5 pct. signifikansniveau hvor der undersøges ved undersøgelse om statistisk signifikante forskelle, om der med 95 pct. sandsynlighed kan konkluderes at værdier faktisk er forskellige, og ikke ligger inde for det samme konfidensinterval.

Repræsentativitets tests er blevet undersøgt ved χ^2 repræsentativitets tests hvor der undersøges om det forventede antal besvarelser fra en given gruppe er tilstrækkeligt tæt på det faktiske antal besvarelser.

Da undersøgelsen har en svarprocent på 38,7 pct, er der foretaget en bortfaldsanalyse baseret på køn, specialer, aldre, stillinger, og regioner da undersøgelsen kigger på forskelle i disse variable. Der skal dermed tages forbehold for; at besvarelserne ikke er repræsentative ift. alder, da overlægerne +65 år er underrepræsenteret, da de udgør 19 pct. af populationen men blot 16 pct. af respondenterne.

Derudover er de ikke repræsentative ift. køn, da kvinderne er overrepræsenteret, da de udgør 46 pct. af populationen men 52 pct. af besvarelserne. Besvarelserne er heller ikke repræsentative ift. regioner, da Nordjylland er overrepræsenteret, da de udgør 11 pct. af besvarelserne men blot 8 pct. af populationen. I forhold til stillinger, er de ledende overlæger overrepræsenteret, og overlægerne er underrepræsenteret, da de ledende overlæger udgør 22 pct. af besvarelserne men blot 15 pct. af populationen, og overlægerne udgør 70 pct. af besvarelserne, men 79 pct. af populationen.